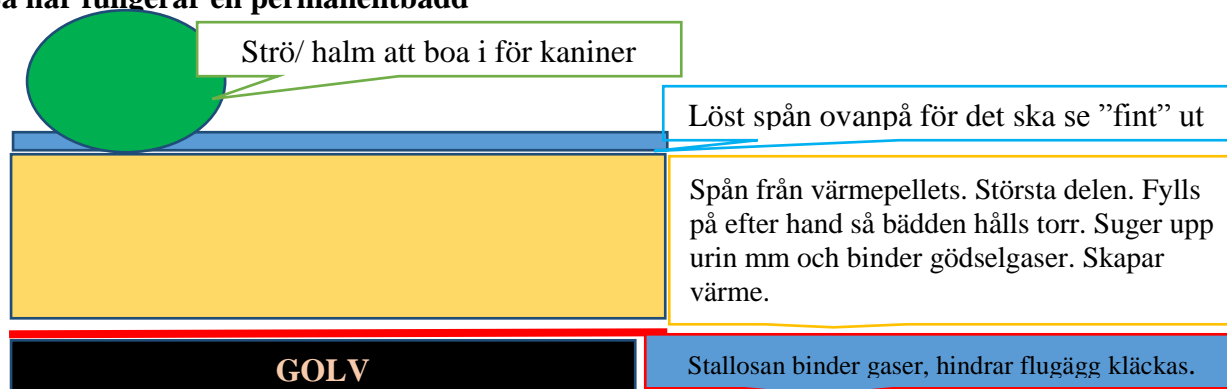

Djurskötsel vintern 2016/ 2017

ALLA djur går denna vinter på så kallad permanentbädd. Det betyder att vi slipper mocka ut under vintern och att gödseln när den brinner (bryts ned) i bädden bildar värme till djuren.

Så här fungerar en permanentbädd

Så här sköts en permanentbädd:

Strö ett tunt lager stallosan på golvet. Tänk på att stallosan är FRÄTANDE. Andas INTE in det! Få det inte på kläderna och framför allt inte i ögonen och på händerna.

Bygg "botten" i bädden med ett 5cm tjockt lager sågspån från värmepellets. Lägg säckarna på golvet. Sprätta ett "sår" på varje säck. Häll i 15L vatten. Efter 20-30 min kan man hålla ut spånet på golvet, det fortsätter att suga upp vatten och senare urin. Det kommer även att binda alla gaser som bildas från urinen så de blir växtnäring istället för att gå upp i luften. Det ger en fast och mjuk bädd för djuren att gå och ligga på.

Höns: några gånger i veckan tar man en plastkratta och krattar med LÄTTA TAG bort lös spillning och tar bort den. Några gånger under vintern, om bädden blir smutsig/ våt tillförs ny pellets. Hos hönsen lägger man också en "bulle" av packat spån under pinnarna! Där suger det upp fukt och binder gaser från nattens gödsel. Här faller mest träck och bullen gör att man kan "kratta ut" oftare utan att behöva fylla på under vintern.

Kaniner, getter, får och andra fyrfota djur. Om bädden ser "mörk" ut går det bra att slänga in några nävar (kaniner) eller en hink (får o getter) kutterspån ovanpå bädden för att det ska se rent oh trevligt ut. Dessa djur har så torr avföring så den blandas fint med sågspånet i bädden. Spånet suger upp urinen och binder den så att man slipper gödsla ut och får fin gödsel till våren. Någon gång per månad, när bädden blir våt/fuktig, tillförs ny pellets.

ALLTID när man tillför ny pellets blöter man upp den på samma sätt som när bädden startas.

UTFODRING

Våra fyrfota djur är alla växtätare. Dom mår bäst av gräs och grenar ”direkt från naturen”. Hos oss växer inte gräset året om då får dom konserverat gräs. Gräs kan konserveras med att man torkar det, hö eller med mjölksyrning (som surkål) och blir då ensilage. Konserverat gräs kallas grovfoder.

Kaniner och får äter normalt från marken. Inga djur vill äta mat med gödsel på eftersom den kan sprida parasiter. För att minska foderspillet, foder är mycket dyrare än strö! får de sitt grovfoder i foderhäck så att de inte kan gå/stå/ligga i maten.

Kaniner

Kaninerna MÅSTE ha pinnar av lövträ att gnaga på eftersom deras tänder växer hela livet. För att de ska få mer att göra ska de ha STORA grenar en gång per vecka. Bra växter är sälg, asp, rönn, fruktträd, bärbuskar, ene, (björk bara på sommaren). De ska kunna krypa under och hoppa över grenarna. Kaniner lever normalt under marken men när dom är ute ur sina hålor sitter dom ofta högt och spanar. Här får dom hus att söka skydd i och att spana från taket på. Dom får också strö att gräva ned sig i – därför lägger vi ströet i en stor hög längst in i buren.

Får

Får är idisslare och äter 1/3 av tiden, idisslar (tuggar om maten) 1/3 av tiden och sover 1/3 av tiden. Dom äter fort för att kunna söka skydd sedan och tugga om maten på en säker plats, då ligger dom ofta ned. Ofta ser det ut som dom sover när dom ligger och idisslar men dom är vakna. Sättet att äta gör att dom inte rör sig över lika stora ytor som ex hästar. Vi vill kunna använda ren ull till att tova och spinna. Våra får utfodras i en ”omvänd” foderhäck med rak grind för att ullen ska hållas så ren som möjligt. Med en krubba under den här sortens foderhäck samlas alla näringsrika blad upp istället för att falla till golvet, så att fåren kan äta dom också. Får är stäppdjur och måste alltid ha tillgång till salt och vatten. Dom får mineralfoder för att få i sig de mineraler som dom i naturen får av att beta en massa olika sorters växter. När lammen är nyfödda får dom gå i egen box med sin mamma några dagar så att dom lär sig känna igen varandra och vi ser att lammen diar som dom ska och att tackan mår bra. När lammen har fötts måste tackorna få extra mat för att ge mycket mjölk, då får dom pellets. Pellets beskriver hur fodret är gjort. Man väljer ingredienserna utifrån vad pelletsen ska användas till, mals och pressas ihop i små ’korvar’ under tryck och värme. Den pellets våra får är särskild färpellets från ingredienser med extra mycket näring och passande för får, färdigt är det ett supernäringsrikt foder. Det får dom i slutet av dräktigheten också för då tar lammen så stor plats i magen att tackan inte orkar äta tillräckligt med ensilage.

Getter

Getter lever i naturen mest av buskar och snår på stenig mark. Dom har inget skydd mot parasiter som sprids med avföring, därför MÅSTE dom få sitt grovfoder i en foderhäck upp från marken. För att getternas mage ska fungera bra och för att dom ska ha något att göra behöver dom också få stora grenar att gnaga av barken från varje vecka. Bra grenar är sälg, asp, rönn, ene, fruktträd och bärbuskar och på sommaren björk. Getter och får svettas om det blir för varmt och måste därför alltid ha saltsten. Dom får mineralfoder för att kunna fylla på det dom saknar när dom inte kan välja varierad mat själva ute. Getter som är dräktiga eller har killingar som ger di kan behöva kraftfoder för att orka äta tillräckligt mycket för att killingarna skall få sitt.